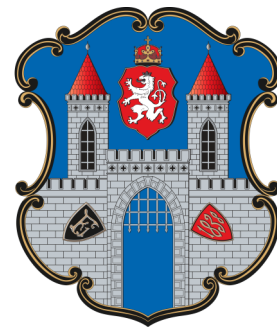

LITEŇSKÉ ZRCADLO

PRAVIDELNÉ NOVINKY PRO OBČANY LITNĚ ČERVEN/ČERVENEC 2019

Získali jsme dotaci na školní hřiště v Litni

Na začátku letošního roku jsme podávali několik žádostí o dotace na financování investičních akcí, které zastupitelé připravovali v roce 2018 a zastupitelstvo následně schválilo.

Jednalo se o žádosti o dotace na následující investiční akce:

- na obnovu školního hřiště v Litni pro hodiny tělesné výchovy
- na opravu hřbitovní zdi sever (MMR)
- na opravu hřbitovní zdi západ (MZe)
- na opravu místních komunikací Liteň
- na opravu propustku Běleč
- na rozšíření školy a výstavbu tělocvičny
- na opravu střechy radnice
- na zateplení budovy radnice
- na opravu schodiště společenského domu (kino a pošta)
- na rekonstrukci obecní budovy v Bělči - Komunitní centrum

Na opravy obecních budov podaly obce po celé ČR žádosti v celkové výši téměř 2 miliardy 600 milionů korun. Doporučeny byly žádosti v celkové výši přes 200 milionů Kč, t.j. 7,7% podaných žádostí. Naše žádost na opravu střechy radnice a bezbariérový přístup byla vyhodnocena kladně a zařazena mezi náhradní projekty. Žádali jsme o 1.371.304,- Kč.

Na opravy místních komunikací obce podaly žádosti ve výši přes 2,2 mld. Kč. Doporučeny byly žádosti ve výši 460 mil Kč, t.j. 21% podaných žádostí. Naše žádost na opravy MK nebyla doporučena. Na opravu propustku v Bělči a opravu severní zdi hřbitova a schodiště Společenského domu jsme finance nezískali.

Pokračování na straně 3

Vizualizace nového hřiště Ing. arch. Veronikou Šindlerovou.

Slovo starosty

Milí sousedé, přátelé,

bohužel musím konstatovat, že se práce na rozšíření kapacit mateřské školy a Základní školy F. J. Řezáče v Litni zastavily. Pro navýšení kapacity školy a školky je nutné navýšit příkon elektrické energie do nových budov. V praxi to znamená, lidově řečeno, použití tlustšího elektrického kabelu. Protože už ale do budov vede ten nejtlustší existující kabel, je nutné k němu do stejné trasy (stejněho místa) položit kabel druhý. Trasa před lety položeného kabelu vede od trafostanice v ulici Jana Bašty podél cesty u bytovek a pokračuje příjezdovou cestou ke školce až do rozvodné skříně před ordinacemi lékařů.

Od února 2018 pracujeme na získání dotace přidělené na rozšíření kapacity základní školy v roce 2016. Finance přidělené na rok 2017 nám propadly a stejně to vypadalo i s penězi pro rok 2018. Na původně zamýšlenou stavbu stávající školní budovy neexistovalo stavební povolení a navíc se jednalo o krátkodobé řešení. Proto jsme rozhodli o změně a požádali Ministerstvo financí o přesun dotace na roky 2019 a 2020. Zároveň jsme zažádali o více než dvojnásobné navýšení – celkově o 53 milionů Kč. Po mnoha osobních jednáních na ministerstvu a mravenčí práci všech zainteresovaných se nám povedlo navýšení částky i odklad financování získat. Písemné potvrzení ministerstvo vydalo letos 30. dubna.

Stavební povolení máme, aktuálně dokončujeme prováděcí projektovou dokumentaci a rozpočty pro zadání výběrového řízení na zhotovitele stavby. Paralelně s tím jsme při zpracovávání architektonické studie i projektové dokumentace pro stavební řízení, zpracovali studii energetické náročnosti a 18. 10. 2018 požádali společnost ČEZ Distribuce o navýšení příkonu a přeložení rozvodné skříně. V místech, kde se nyní nachází, totiž bude odtěžen terén a vznikne zde bezbariérový vstup do nových ordinací lékařů.

Pokračování na straně 2

Slovo starosty

Pokračování ze strany 1

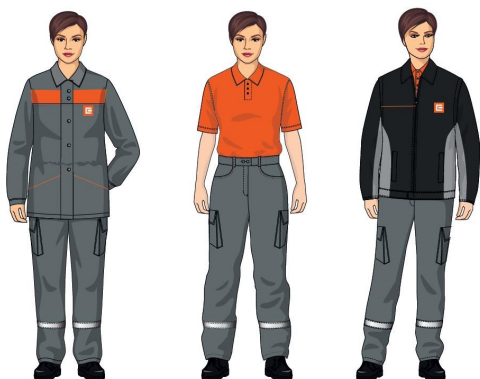
Firma ČEZ Distribuce nám sdělila, že navýšení je možné, bude však nutné položit výše zmíněný druhý kabel. Zaplatili jsme investiční příspěvek a 6. 3. 2019 požádali o změnové řízení a následně podepsali dodatek ke smlouvě o dodávkách elektrické energie. Tím jsme splnili všechny podmínky pro to, aby ČEZ Distribuce zadala zpracování projektové dokumentace. Podmínkou však je, že nový kabel MUSÍ být veden souběžně s původním, již položeným, kabelem. Projektant se v průběhu května 2019 obrátil na vlastníky pozemků (totožní s vlastníky bytových jednotek) před bytovkami a v celé délce vedení, s žádostí o souhlas s uložení elektrického kabelu. Naneštěstí investor zatím obdržel jen dva souhlasy.

Setkal jsem se proto 12. června s majiteli pozemků a pokusil se jim vysvětlit, proč tudy kabel povede a proč to potřebujeme VŠICHNI. Chceme věřit tomu, že se ze strany vlastníků pozemků jedná jen o nedorozumění, a že nakonec všichni s položením druhého kabelu souhlasit budou. Nedostatečný příkon do budov nové školy a školky by bohužel vystavil celému projektu stopku. A to jistě nikdo z nás nechce. Jednání s obyvateli bytoven skončilo s tím, že požádáme projektanta a ČEZ Distribuci o nějakou výhodu pro vlastníky dotčených pozemků. Mohla by jí být například nová asfaltová cesta k bytovkám nebo parkovací stání před nimi. Jsem přesvědčen, že stavba nebude trvat déle než 14 dní a slibuji, že osobně dohlédnu na řádné provedení, aby nedocházelo k propadům terénu v místech výkopu. Dohoda pak bude řádně smluvně ošetřena, abychom měli jistotu slíbených výhod.

Protože je situace s nedostatečnými kapacitami liteňských školských zařízení opravdu velmi vážná, podniká Městys Liteň další kroky, které mají vést k úplné stavební uzávěře v Litni. Ta by měla platit až do vyřešení navýšení kapacit základní a mateřské školy.

Přeji všem příjemné léto

Váš Filip Kaštánek, starosta

Vizualizace nového hřiště Ing. arch. Veronikou Šindlerovou.

Získali jsme dotaci na školní hřiště v Litni

Pokračování ze strany 1

Na obnovu sportovní infrastruktury podaly obce žádosti ve výši přesahující 820 milionů korun. Doporučeny byly žádosti za 322 milionů Kč, t.j. 39% podaných žádostí. Naše žádost byla vyhodnocena kladně, dotaci na hřiště v Litni jsme získali. Celkem se jedná o 3.416.099,- Kč.

Stavbu liteňského hřiště chceme zahájit a dokončit ještě letos. Hřiště bude sloužit základní škole pro výuku tělesné výchovy a po skončení výuky bude k dispozici široké veřejnosti.

Pro další období připravujeme další investiční akce a žádosti:

- na zateplení budovy společenského domu
- na opravu střechy společenského domu
- na zateplení budovy B nového školního areálu
- na odpadové hospodářství
- na opravy chodníků a výstavbu přechodů pro chodce

Připravte se na odečty elektroměrů

Ve dnech 28. 6. až 12. 7. budou pracovníci ČEZ Distribuce, a.s. provádět pravidelné odečty elektroměrů na odběrných místech v obci Liteň a Leč.

ČEZ Distribuce, a.s. si proto dovoluje požádat o umožnění volného a bezpečného přístupu k elektroměru, které zahrnuje také **zabezpečení psů v době odečtu**. Odečty a vizuální kontrolou elektroměru předchází ČEZ případným nesrovnalostem při vyúčtování spotřeby elektřiny. Odečty se týkají všech odběratelů na distribučním území ČEZ Distribuce, a.s., bez ohledu na vámi zvoleného dodavatele elektřiny (obchodníka).

V případě, že nemůžete ze závažných důvodů měřicí zařízení zpřístupnit, je alternativou nahlášení samoodečtu na základě zanechané výzvy nebo jiného kontaktu. Pokud neproběhne přímý odečet nebo nenahlásíte odečet jiným způsobem, použijí se pro vystavení faktury stavby stanovené odhadem na základě spotřeby v minulém období.

Každý pracovník ČEZ Distribuce, a. s., je vybaven tvrzeným služebním průkazem, kterým se musí na požádání prokázat (případně si lze totožnost ověřit na lince 800 850 860). Používá předepsaný pracovní oděv s označením společnosti (viz obrázek), je vybaven ručním terminálem pro sběr dat a k výkonu činnosti využívá soukromé vozidlo.

Pokud v databázi není uvedeno vaše telefonní číslo a e-mailová adresa, můžete být pracovníkem vyzváni k jejich sdělení. Nikdo z pracovníků ale nepotřebuje vidět faktury ani jiné doklady. Nikdy nepožaduje žádnou platbu ani hotovost. Pokud vás takovému jednání jakákoliv osoba vyzve, nejedná se o pracovníka ČEZ Distribuce, a.s.

Společnost Aquaconsult rozeslala odběratelům nové smlouvy

Odběratelé v městysi Liteň včetně místních částí Běleč, Leč a Dolní Vlence měli do svých poštovních schránek obdržet nové smlouvy o odvádění odpadních vod a o dodávce pitné vody spolu s oznámením společnosti Aquaconsult o změně evidence vodného a stočného.

Smlouvy rozeslala společnost Aquaconsult po 18. červnu s žádostí o jejich řádné vyplnění a zaslání zpět. Vyplněné a podepsané smlouvy mohou odběratelé zasílat na adresu společnosti Aquaconsult, Dr. Janského 953, 252 28 Černošice, nebo je mohou odevzdat na úřadě městysu Liteň.

Po obdržení obou vyhotovení smluv společnost Aquaconsult smlouvy zaevduje a obratem zašle podepsané

originály zpět. V kolonce „odběratel“ by měl být uveden většinový vlastní nemovitosti podle zápisu v katastru nemovitostí. V „zasílací adrese faktur“ může být uvedena jiná osoba, která nemovitost užívá, např. nájemce, plátce faktur aj. Fakturace bude probíhat nadále jménem obce Liteň na účet obce.

Kontaktní osobou pro změny a uzavírání smluv a další zákaznické služby je paní Iveta Janáčková, tel: 251 642 213 linka 302, e-mail: janackova@aquacconsult.cz.

Cena vodného pro rok 2019 bez DPH činí Kč 31,00, s DPH 35,65 za metr krychlový. Cena stočného pro rok 2019 bez DPH činí 49,00, s DPH 56,35 za metr krychlový. K prvnímu plošnému odečtu stavů vodoměrů dojde v srpnu a září

2019.

Spolu se smlouvami společnost Aquaconsult odběratelům zaslala pro zvýšení informovanosti také „Podmínky o vypouštění odpadních vod“. Připomíná v nich důležité body z platného kanalizačního řádu, jako je zákaz vypouštění nebezpečných látek, zákaz vypouštění dešťové a balastní vody (například z bazénů) do splaškové kanalizace či zákaz používat kuchyňské drtiče.

Společnost Aquaconsult také žádá o větší důraz na třídění odpadu, který do kanalizační sítě nepatří, tj. zbytky jídla, olej, tuky, hygienické potřeby (pleny, vložky, vatové tyčinky, vlhčené ubrusky). Prosíme o jejich přečtení, abyste se vyhnuli porušování Smlouvy o odvádění odpadních vod.

Vyplněné a podepsané smlouvy zašlete zpět společnosti Aquaconsult.

Knihovna prochází reorganizací

V současné době probíhá reorganizace knihovny. Vyměňujeme podlahovou krytinu a připravujeme koutek pro děti. Po dobu reorganizace můžete knihy vracet, půjčovat začneme v září. To vše s ohledem na probíhající inventury a zavádění elektronického výpůjčního systému.

O prázdninách bude knihovna otevřena každé druhé pondělí 8. 7., 22. 7., 5. 8. a 19. 8. Vždy od 10:00 – 12:00.

Po reorganizaci bude v knihovně k dispozici počítač pro veřejnost s přístupem na internet.

Zároveň připravujeme nové internetové stránky knihovny na adrese www.knihovnaliten.cz, na kterých najdete od září informace o knižních přírůstcích a akcích, jako například autorská čtení či programy pro děti a mnohé další. Máme se na co těšit!

Kulturák nabízí prázdninové promítání

V pátek 12. července začíná pravidelné páteční promítání v kině v Kulturáku Liteň díky spolupráci s kinem Řevnice, které zajišťuje distribuci filmů. Promítat se bude i pro děti.

pá 12. 7.

20:00 Teroristka

pá 19. 7.

17:00 Psí veličenstvo

20:00 Zelená kniha

pá 26. 7.

20:00 Ženy v běhu

pá 2. 8.

17:00 Raubíř Ralph a internet

20:00 Bohemian Rhapsody

pá 9. 8.

20:00 Skleněný pokoj

pá 16. 8.

17:00 TvMiniUni: Zloděj otázek

20:00 Co jsme komu zase udělali?

pá 23. 8.

20:00 Láska na druhý pohled

pá 30. 8.

17:00 Putování se sobíkem

NAPSALI JSTE NÁM

Posílám jednu zajímavou úvahu ze stránek Ministerstva životního prostředí. Bydlíme v ulici Luční a docela by se nám líbilo, kdyby v noci lampy svítily podstatně míň nebo ideálně vůbec. Náš domek je osvětlen z obou stran a je to škoda. Myslím si, že by šlo třeba půl hodiny po posledním vlaku lampy vypnout, nebo snížit svítivost, městys by ušetřil a tma je přirozenější. Je to jen úvaha k zamyšlení.

Veronika Schillerová

Za zaslání úvahy děkuji a pokusím se vysvětlit, co má vliv na případné omezení osvětlení. Naše veřejné osvětlení technicky neumožňuje stmívání. Používáme sodíkové výbojky, které stmívát nejdou. Před časem jsme zvažovali výměnu světelných zdrojů za LED svítidla. Je to však tak finančně náročné (20x vyšší cena světelného zdroje a 5x vyšší pořizovací hodnota svítidla), že o tom už neuvažujeme. Naše sodíkové výbojky mají nyní nízký příkon 24W a 36W (v minulosti to bylo až 250W), což navíc neumožňuje úvahu o návratnosti do změny vložených financí na ušetřené elektrické energii (oproti LED svítidlům se stejnou svítivostí nevzniká prakticky žádná úspora).

Navíc to má další rozměr v podobě norem, které nám určují, jak má být ulice osvětlená. Nesvítíme totiž jen kvůli chodcům, aby viděli na cestu, ale i pro jejich vyšší bezpečnost ve vztahu k automobilové dopravě. Nesprávně osvětlená ulice může znamenat velké nebezpečí pro chodce, kteří se mohou stát pro řidiče „neviditelnými“ v různých stínech apod. Tento efekt, kdy chodec mizí jako herec v černém divadle, se také dnes děje u ostře ohraničeného světla z LED zdrojů, které nejsou schválené, ale montují se. Často lze vidět světla i v našem okolí, které řidiče vždy na zlomek sekundy oslepi. Řidič pak chodce prostě přehlédne. Také nelze zhasnout například každou druhou lampu (nejde to technicky, v našem případě lze zhasnout jen celý okruh, což by znamenalo skoro půl Litně), protože pak vznikají temná místa, která jsou nebezpečná pro chodce. Existují systémy, které umí před projíždějícím

Příklad správně cloněného svítidla. Zdroj: svetelneznecistení.cz

autem nebo chodcem rozsvěcet a za ním zase po nějaké době zhasínat. Jejich pořízení je ovšem velmi nákladné, jak jsem popsal výše. A ještě je tu další rozměr: prostá bezpečnost před zloději. Když jsme tuto otázku probírali s těmi, kdo osvětlení realizují, upozornili nás na nedávný případ z Bubovic. Také tam chtěli mít v jedné lokalitě v noci tmu. Světla v lokalitě předělali na samostatný okruh a cca o půlnoci je zhasli (u nás by zřejmě také šlo přepojit na samostatné napájení – museli bychom zříditi nové odběrné místo u ČEZu se samostatným měřením). Během dvou týdnů tmy tam ukradli drahá kola ze dvou aut (zaparkovaná za plotem). Dnes se tam zase v noci svítí. Nicméně pokud kdokoli odhlasuje a odsouhlasí, že v jeho ulici se nebude vůbec svítit, nebudeme v tom bránit a příslušné lampy vypneme.

Problematikou veřejného osvětlení se určitě budeme dále zabývat. Téměř s jistotou lze však říci, že výměnu začneme od nejstarších lamp v centru a nebudeme vyměňovat lampy, které jsme pořídili před cca 3 lety.

KRÁTCE ZE ZASTUPITELSTVA

Ve čtvrtek 20. května se uskutečnilo sedmé veřejné zasedání – poslední před letními prázdninami. Přestože se zastupitelé sešli ve sníženém počtu (Čech, Homola, Jurajda, Kaštánek, Kliment, Lukešová) a v průběhu večera byl nucen zasedání opustit zastupitel Jurajda, bylo zasedání po celou dobu usnášeníschopné.

Po určení zapisovatelky a zvolení ověřovatelů, byly všemi hlasy odsouhlaseny body k přidání do programu a zápis z minulého zasedání. V následné zprávě o činnosti starosta Kaštánek ve zkratce informoval o dalších krocích týkajících se rekonstrukce areálu bývalého učiliště (jednání s vlastníky pozemků v trase elektrického vedení 12. 6. 2019, odezdání finálního rozpočtu pro zadávací řízení 15. 7. 2019, nejbližší očekávaný termín ukončení soutěže na dodavatele 30. 9. 2019, schválení přidělení dotace na výstavbu hřiště) a kanalizace

v Bělči (první pracovní schůzka k projektování 26. 6. 2019). Dále krátce připomněl další aktuální témata (oprava silnic III. třídy a přilehlých chodníků, revitalizace parků a rekonstrukce vodárny Vlence, Komunitní centrum Běleč).

V rámci „ostatního“ zmínil i zpracování monitorovací zprávy za rok 2018 pro MŽP (ČOV), vyhodnocení Závěrečné zprávy k dotaci na dopravní automobil pro JSDH na ministerstvo vnitra (bez závad), vymáhání účetnictví a další dokumentace Ateliéru Svatopluk, o.p.s. (pan Havelka se nedostavil k předání dokumentů, které nařídil soud, nové přelíčení je 25. 6. 2019), možnost umístění bankomatu do Litně (jen za podmínky spoluúčasti 200 000 Kč ročně, s čímž zastupitelé nesouhlasí), pokračují jednání o znovuzprovoznění kina v Litni.

V Bělči a v Leči byla instalována dopravní zrcadla, proběhla kontrola KÚ Středočeského kraje k výkonu přenesené

povinnosti na úseku voleb (bez závad), ML obdržel vyhodnocení kontroly KÚ na použití dotace financování stavby hřiště Běleč (bez závad), EKOKOM vyhověl žádosti o kontejnery na tříděný odpad (podařilo se získat 3 nádoby na kovy, 6 nádob na plasty a 5 nádob na papír; vyhověli jsme žádosti obyvatel Bělče v části Vatiny a zřídili nové sběrné hnízdo na tříděný odpad; 2 žluté a 1 modrý kontejner jsme přidali za poštu a 1 žlutý do ulice Krátká. **V této souvislosti hledáme další místa ke zřízení nových sběrných hnízd, a proto uvítáme tipy od obyvatel.**

Zastupitelé schválili záměr upravit prostory o velikosti 63 metrů čtverečních v areálu bývalého učiliště pro ordinaci lékařů po dobu rekonstrukce a pověřili starostu, aby náhradní prostory lékařům nabídl.

NAPSALI JSTE NÁM

Bohužel se musíme vrátit k tématu volného pohybu psů, škod a dalších rizik s tím související. Včera nám toulaví psi na našem pozemku uštváli a zabili 3 kusy drůbeže. Je to další případ po cca jednom měsíci. Tehdy jeden ze psů kromě jiného napadl i našeho pracovníka. Plemena ani vlastníka nejsme schopni určit. Máme samozřejmě pochopení pro občasný únik psů i škody následně jimi způsobené, toto je však jiný případ, zdá se, že jde o stále stejná zvířata, která někdo chová "na polovolno". Kromě toho se rozvinul nešvar, že lidé, kteří se chodí koupat do našeho rybníka, sebou berou psy a nechávají je proběhnout (protože jejich psi by přece kuřeti neublížili). Prosím zamyslete se nad tím, co by s tím šlo dělat, velmi děkuji za spolupráci.

Jan a Jitka Hoškovi, Běleč

Děkujeme za upozornění. Majitelům psů chci touto cestou připomenout, že volný pohyb psů je v Městysi Liteň zakázaný vyhláškou č. 1/2016. Volný pohyb psů je možný pouze na cestě k Mramoru a na cestě do Bělče okolo JOHNNY Servisu. Mimo tato místa je povolen pohyb psů na vodítku. Městys bude majitele, kteří volný pohyb psů dovolí, nucen trestat.

**VOLNÉ POBÍHÁNÍ
PSŮ ZAKÁZÁNO !**

Nedá mi to, a tak píšu – nedovedu si představit, kdo v tomto počasí a nízkém tlaku při teplotě 29°C v půl desáté večer zapálí trávu či něco jiného a celá vesnice se zahálí do smradu. Před nocí se každý snaží vyvětrat horko a má doma zápach na noc, který nejde z baráku. Nevím, kdo to je, ale opravdu nechápu proč a jaký k tomu má důvod? Už jen to, že něco může vzplanout a při suchu, které panuje, je požár nabíledni.

František Janovský

Souhlasím s panem Janovským, že rozdělávání ohně je v horkém počasí nejen bezohledné kvůli kouři, ale také vysoce nebezpečné. Upozorňuji, že v případě nedodržení zásad požární bezpečnosti při používání otevřeného ohně, mohou být lidé postiženi pokutou až do výše 20 000 Kč, pokud svým jednáním způsobí požár, mohou dostat pokutu až ve výši 25 000 Kč. Zákon o požární ochraně hovoří v tomto případě jasně: fyzické osoby, ale také právnické či podnikající fyzické osoby jsou při spalování hořlavých látek na volném prostranství povinny učinit odpovídající opatření proti vzniku a šíření požáru. Jinak řečeno, zabezpečit vše tak, aby se spalování nevymklo kontrole a nevznikl z něj požár.

Červenec a srpen jsou obdobím, kdy mají jednotky požární ochrany nejvíce práce. Pokud máte podezření, že někde došlo k požáru, ihned volejte hasiče na tísňové linky 150 nebo 112.

Filip Kaštánek, starosta

KRÁTCE ZE ZASTUPITELSTVA

Odsouhlasili přeformulování usnesení č. 170 z 13. prosince 2018 (v usnesení chyběla 3 slova „v paragrafovém znění“) i objednání úpravy otopné soustavy pro kuchyň a jídelnu v nové škole od společnosti Thermoservis Králův Dvůr a dále schválili závěrečný účet ML za rok 2018, roční závěrku a převedení hospodářského výsledku ML i MŠ.

Z důvodu chyb a nedostatků, které finanční výbor ML zjistil v rámci provedené kontroly ve škole, naopak zastupitelé neschválili roční závěrku a převedení hospodářského výsledku ZŠ a pověřili pana starostu objednáním nezávislého auditu a dalšími kroky k zajištění nápravy. Z důvodu odchodu současné správkyně rozpočtu na mateřskou dovolenou zastupitelé souhlasili se jmenováním nové správkyně, kterou se s platností od 1. 7. 2019 stane paní Barbora Císařová.

Dále souhlasili se zpracováním

nového územního plánu Ing. arch. Iva-nem Vavříkem za cenu 705 000 Kč bez DPH a schválili finanční příspěvek ve výši 5 000 Kč na spolufinancování sociálních služeb organizaci EDA z.ú. (za podmínky zjištění totožnosti podporovaných a ověření trvalého pobytu v Litni).

V následné diskusi se projednávalo stávající nesouhlasné stanovisko majitelů dotčených pozemků s položením druhého elektrického kabelu k současnému (nutné k navýšení příkonu elektrické energie pro novou budovu školy a školky; ML zažádal o navýšení příkonu ČEZ, podepsal smlouvu o smlouvě budoucí a zaplatil poplatek ve výši 60.000,-Kč; stavbu řídí správce distribuční soustavy a ML nezná podmínky, které ČEZ vlastníkům pozemků nabízí); nespokojenost s časovým plánem akce ZUŠ Open (jednotlivá vystoupení se překrývala, takže návštěvník neměl

šanci zhlédnout vše; nicméně ML program nesestavoval, akci jen finančně, materiálně, propagačně a personálně podpořil); slabá účast na představení ochotníků z Poděbrad (pozvánka byla na obecním webu, facebookové stránce i v Liteňském zrcadle, byly vyvěšeny plakáty a o akci byli informováni starostové okolních cca 25 obcí).

Diskutovalo se také o nespokojenosti se zvýšenou platbou za vodné a stočné v obecních bytovkách (cena se meziročně nezměnila, problém je pravděpodobně způsoben stavem vodoměrů v jednotlivých bytech v bytovkách; kalibrovaný vodoměr je jen na „patě“ domu).

Příští veřejné zasedání zastupitelstva se koná po prázdninách ve čtvrtek 5. září.

Hana Lukešová, místostarostka

Z NAŠÍ HISTORIE: Život v Protektorátu za druhé světové války

Ve čtvrtém díle našeho povídání o druhé světové válce přiblížíme, jak vypadal každodenní život v Protektorátu Čechy a Morava pod správou Německé říše. Protektorát vyhlásil Adolf Hitler den po okupaci Československa 16. března 1939 (viz. článek v březnovém čísle zpravodaje). Hned poté začaly život místních obyvatel, ztrpčovat a ztěžovat nová a nová nařízení, vyhlášky a zákony vydávané okupační správou.

Každodenní život našich předků v Protektorátu se velmi lišil od toho, na co si lidé zvykli za první republiky. Období prosperity a blahobytu skončilo. Svoboda, kterou jsme nabýli v říjnu 1918, byla ztracena a vystřídalo jí jedno z nejčernějších období naší historie. Období útisku, perzekucí a potlačování národní identity a občanských práv.

Lidé byli denně konfrontováni s nesvobodou a hrozbou věznění. Vždyť k tomu stačilo tak málo, třeba jen smyšlené udání od závistivého souseda. Důvodů se dala najít celá řada od porušení zákazu chování domácího zvířectva až po napomáhání Židům nebo partyzánům. Důkazů nebylo potřeba, udání stačilo na to, aby se váš sok z gestapa již nevrátil.

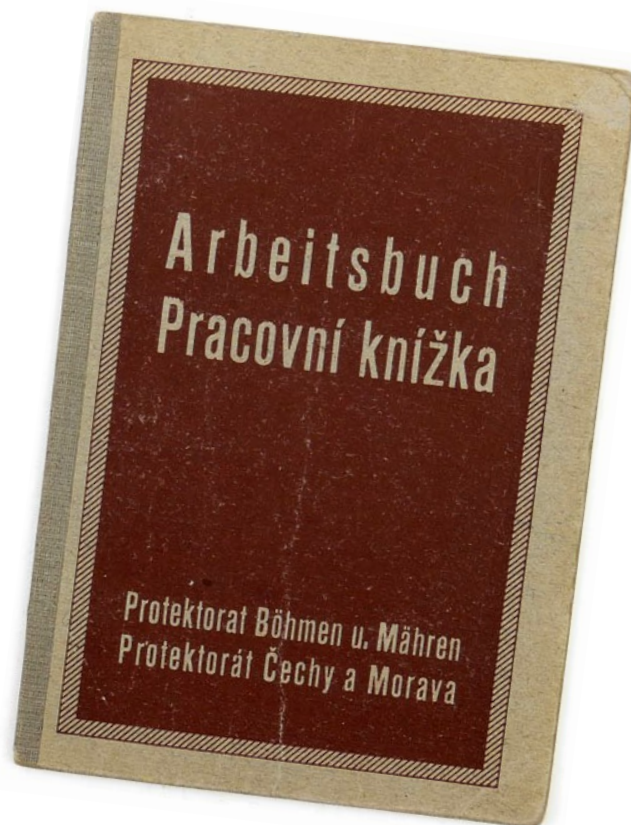
Protektorát Čechy a Morava byl formálně autonomní zemí uvnitř Velkoněmecké říše, realita však byla jiná – byl obsazen německou armádou a politicky i hospodářsky začleněn do Říše. Na rozdíl od první světové války nebyly rodiny připraveny o své živitele, tzn. muže v produktivním věku, kteří v letech 1914–1918 museli na frontách nasazovat své životy „za císaře pána“. I z tohoto důvodu mohli muži aktivně vstupovat do odbojových organizací, kterých v našem okolí vzniklo několik a náležitě znepříjemňovalo okupantům průběh války. Velká část jich však byla poslána do Říše na nucené práce v továrnách a zbrojovkách, kterým se říkalo totální nasazení v Říši.

Němečtí muži nasazovali své životy v nesmyslném boji za Vůdce, který byl nazýván bojem proti světovému žido-bolševizmu a za životní prostor Němců. Totálně nasazení byli ve většině nedobrovolně dopraveni do Třetí říše, kde měli vykonávat otrockou práci za nedůstojných podmínek. Nuce-

ná práce měla několik podob, které se lišily intenzitou útlaku a zacházením. Lidé byli rozdělováni jednak podle svého současného právního postavení, a jednak podle národnosti. Existovaly čtyři stupně nucené práce pro nacistický systém: prostý nábor, nábor se zásadním ovlivněním existenčních podmínek, konskripce (odvod celých ročníků nařízením místní státní správy), deportace.

Co se týká potravinové situace v protektorátu, tak nedostatek potravin nebyl tak drastický jako za 1. světové

války, i přesto se množství potravin k dostání dramaticky snížilo oproti meziválečným letům. Byl zaveden přidělový systém na lístky, který zajišťoval lidem alespoň základní potraviny. Od 2. října 1939 zavedeny potravinové lístky, v prosinci 1939 pak poukázky na textil a obuv.

Potravinové lístky vydávané obecní úřady, vypadaly jako dřívější stravenky ve školních jídelnách – obsahovaly kolonky pro osobní údaje a jednotlivé útržky na přiděly. Na přiděl byly v podstatě všechny potraviny, které se v tehdejší protektorátu daly sehnat. Ze začátku války to byly základní potraviny: maso, mléko, tuky, chleba. Později prakticky cokoli včetně šatů, bot, látek, uhlí nebo benzínu. Lístky nenahrazovaly peníze, mimo lístku musel obyvateľ protektorátu za zboží ještě zaplatit.

V porovnání s některými jinými okupovanými státy (Francie, Nizozemí, Belgie) bylo v protektorátu jídla obecně málo, protože se muselo odevzdávat velké množství potravin na zásobování Hitlerovy válečné mašinerie. Regály v obchodech byly často prázdné. Lístků bylo dost, ale jídla málo. Běžná praxe vypadala tak, že dopoledne měl kupec vyprodáno. Kdo přišel odpoledne, odešel s prázdnou. V restauracích lidé odevzdali jeden lístek na maso, jeden na tuky a zeleninu, jeden na polévku nebo rýži.

Lístky se rozdělovaly do několika kategorií podle věku a pracovního zařazení. Čím více jste byli Říši platní (jakou práci jste vykonávali), tím více jídla a peněz jste dostali a to především formou závodního stravování. Např. v roce 1941, dělník v průmyslu dostával měsíčně 3000 korun, v závodní jídelně obdržel teplé jídlo za 20-40 korun, přičemž na černém trhu jedno vejce stálo 60 korun a 1 kilo vepřového masa až 1300 korun.

Pokračování na straně 7

Z NAŠÍ HISTORIE: Život v Protektorátu za druhé světové války

Pokračování ze strany 6

Na černém trhu se často prodávaly přebytky od zemědělců, ale i pašované zboží, například dobytek ze Slovenska. Ale hlavně se zde prodávaly přebytky z venkova. Venkov sehrál v této době důležitou zásobovací roli. Obyvatelé měst jezdili na venkov, aby zde sehnali, vyměnili nebo koupili cokoli, co se ve městě nedalo sehnat. Především se jednalo o potraviny: máslo, maso, mléko, vejce. Narozdíl od měst měli lidé na venkově i přes přísné a časté kontroly větší šanci si něco tak říkajíc ulít, nebo vypěstovat bokem, a tak to také dělali. Tresty za podobné podkopávání válečného úsilí Říše a černý obchod byly tvrdé – jeden rok vězení a milion korun pokuty, později i tři miliony korun. V době stanného práva po atentátu na zastupujícího říšského protektora Heydricha padaly za černý obchod i tresty smrti.

Příděly potravin byly jiné pro Čechy, Němce a pro Židy. Rasová nacistická teorie „vyzkoumala, že německý žaludek je velký, český menší a židovský nejmenší“. Němci proto měli vyšší příděly. Obchodníci unikli hladu tím, že způsobili svoje ceny. Platilo se za látku na oděv (velmi špatnou) až 15 000 K, dříve asi 250 K, za mužské polobotky 3 500 K, dříve asi 49 K, za 1 kg soli 400 K, dříve asi 2 K, za 1 kg cukru 600 K, dříve asi 6 K 70 hal., za 1 kg mýdla 1 500 K, dříve

asi 8 K, za 1 kg kávy 15 000 K, dříve asi 60 K. Stanovením kursu marky si nacisté u nás pojistili výsadní postavení a velmi dobrou životní úroveň. Vykoupené zásoby posílali do Německa. Nucené výkupy a kontribuce známé z minulé Velké války se nevyhnuly ani Litni a sousedním vesnicím. V době Protektorátu vystřídali C.K. úředníky čeští četníci a němečtí komisaři s vojáky se slovy „vše pro Vůdce a tisíciletou říši“.

Z toho mála, co se zachovalo v liteňské kronice z období druhé světové války, je to právě záznam o odevzdávání dávek říši ve formě 1/2 kg másla z každé dojnice, 4 kg sádla na 100 kg váhy porážecího vepře. Dále pak je zde záznam o odvodech koní z roku 1940. Z liteňských kronik udává odvody koní rolníkům: J.

Fiřtovi, A. Kubičovi, J. Pecánkovi.

Další kratičkou zmínkou v naší kronice z tohoto období je záznam o tuhých mrazech, které panovaly v zimě 1939/1940: „Zima byla velmi tuhá, mrazy trvaly až do konce března. Pomrzly ozimy i žita vyhynula. Byl veliký nedostatek uhlí, obchodníci s uhlím nedostávali příděly. Pokud nějaký vagón s uhlím přišel, podělovali pouze po jednom metráku. Tuto zimu nekonal se v Litni žádný ples. Pro nedostatek uhlí byly zavřené školy a prodlouženy pololetní prázdniny až do 4. března. Děti byly vyučovány tzv. domácí vyučováním.“

Jakub Kubič

TIP NA VÝLET: Přístav Liteň

Městys Liteň leží ve dvou katastrálních územích – liteňském a bělečském. Díky tomu bělečskému k nám patří přibližně 800 metrů Berounky naproti Hlásné Třebani. A to nejen břeh řeky, ale skutečně celá řeka Berounka.

Jak se tam dostanete? Je to hezký výlet pěšky nebo na kole a začíná u pomníčku v Bělči. Já osobně mám z Litně nejraději příjemnou cestu podél JOHNNY SERVICE a aleje, kterou jsme před čtyřmi lety mezi poli brigádnicky zakládali.

V Bělči se pak od pomníčku padlých v první a druhé světové válce dáte na konec ulice Květnového povstání a pak Horní uličkou doleva do kopce. Tam začíná u čísla popisného 234 polní cesta, která vás dovede asi po jednom kilometru do Zadní Třebaně. Sejdete mezi chatami a novostavbami rodinných domů a dáte se první asfaltkou doleva (ulice Nová) k nádraží.

Projdete podchodem pod kolejemi a nedáte se rovně na lávku, ale doleva po vyšlapané pěšince proti proudu řeky Berounky. Už po 150 metrech jste opět v katastru městyse Liteň a po půl kilometru se dostanete ke dvaceti chatkám, které se krčí mezi železniční dráhou a tokem naší krásné řeky. U nich je obdivuhodné, že materiál na jejich stavbu se tam dostal po této pěšince anebo na lodičkách po řece. Pěšinka tu končí, dále na Karlštejn se podél vody po téhle straně řeky dostat nelze.

A cesta zpátky? Kdo nemá rád asfaltovou silnici, ať to vezme ze Zadní Třebaně cestou K Vatinám, která stoupá velice mírně a pozvolna do Bělče.

Jiří Vodička, zastupitel

Pohled na Berounku. FOTO: Jiří Vodička

Zámek Liteň zve na závěrečný koncert 6. ročníku Interpretačních kursů

Šesté Interpretační kurzy v Litni 2019 se kromě zpěvu soustředí také na klavírní umění. Elitní sopranistka Martina Janková se v Písnové akademii Festivalu Jarmily Novotné zaměří na studium písnového repertoáru a renomovaní klavíristé Gérard Wyss a Ivo Kahánek nabídnou studium písnové literatury pro klavír.

Kurzy se uskuteční ve dnech 14.–20. září a v jejich naladění se také ponese závěrečný koncert, během něhož absolventi spojí zpěv a klavír v jeden hudební zážitek, tentokrát v sále Čechovny v zámeckém areálu v Litni. A chybět samozřejmě nebudou ani samotní lektori!

Vstupenky můžete rezervovat a zakoupit na emailu tickets@zamekliten.cz nebo na čísle 724 880 826. Cena vstupenky je 300 Kč. Pro každoroční velký zájem doporučujeme zajistit si své vstupenky co nejdříve!

Čerstvé absolventy Interpretačních kursů v Litni 2019 přivzou na pódium Sukovy síně Rudolfiny 20. září hvězdy Slavnostního koncertu Festivalu Jarmily Novotné 2019. Vstupenky za 400 a 500 Kč je možné zakoupit již nyní v pokladně Rudolfiny nebo na www.colosseumticket.cz. Koncert začíná v 19.30 hodin. Součástí vstupenky je pozvání na číši vína. Veškeré informace najdete také na www.zamekliten.cz/festival.

Barbora Dušková

2019
FJN
Festival Jarmily Novotné

Závěrečný koncert Interpretačních kursů v Litni

pod vedením renomované sopranistky **Martiny Jankové** a prvotřídních klavíristů **Gérarda Wyse** a **Iva Kahánka**

19. 9. 2019 / 18.00 HODIN
ČECHOVNA / LITEŇ

vstupenky
tickets@zamekliten.cz / tel. 724 880 826 / cena: 300 Kč
zamekliten.cz

TIPY NA PRÁZDNINY

DOBŘICHOVICKÁ DIVADELNÍ SPOLEČNOST

DOBŘICHOVICKÉ DIVADELNÍ SLAVNOSTI 2019

Pořádá DDS (Dobřichovická divadelní společnost) a Město Dobřichovice
Není-li uvedeno jinak, začátky všech představení ve 20:00 hod. na zámeckém nádvoří.

ČERVEN

21. 6. pá – 19:00 **JITKA VRBOVÁ** Koncert swingové a country zpěvačky
21. 6. pá – 20:30 **JE ÚCHVATNÁ** Komedie / Dobřichovická divadelní společnost
22. 6. so **JE ÚCHVATNÁ** Komedie / Dobřichovická divadelní společnost
25. 6. út **OSTŘE SLEDOVANÉ VLAKY** Hráká komedie / Iy-já-tr HROBESO Praha
27. 6. čt **NA SPRÁVNÉ ADRESE** Komedie / Divadelní soubor Hostovice
30. 6. ne **DÁMSKÝ KREJČÍ** Komedie / La Parden Praha

ČERVENEC

4. 7. čt **KACHNĚ NA PÓMERANČÍCH** Komedie / Divadelní spolek Klucpera Sašská
10. 7. st **JE ÚCHVATNÁ** Komedie / Dobřichovická divadelní společnost
12. 7. pá **BIZARRE BAND** Koncert kapely (folk/Swiss) Praha
13. 7. so / 14. 7. ne **JE ÚCHVATNÁ** Komedie / Dobřichovická divadelní společnost
Premiéra 18. 7. čt **ŘEČI** Komedie / Dobřichovická divadelní společnost
dále 19. 7. pá / 20. 7. so / 21. 7. ne / 23. 7. út / 25. 7. čt / 26. 7. pá / 27. 7. so

Podrobný program, informace o vstupném a předprodeji na www.divadlodds.cz

Středočeský kraj | DOBNET mediální partner

Večerní putování hradem Karlštejn s překvapením

Každou středu v červenci a srpnu se můžete s historií a pověstmi hradu Karlštejn seznámit večer. A možná se potkáte i s bílými pannami. Prohlídky začínají vždy ve středu ve 20:00, 20:30 a 21:00 hodin.

Cyklobus Brdy

Speciální linka Cyklobusu PIDs s vlekem na jízdní kola jezdí v nepracovní dny po trase Dobřichovice, nádraží – Černolice – Řitka – Mníšek pod Brdy, náměstí Mníšek p, Kaple – Kytín, náves. Cílem je nově vzniklá Chráněná krajinná oblast Brdy, a nikoli vojenský újezd.

Výstava Žena a její svět v době první republiky

V Muzeu T. G. M. v Rakovníku můžete poznat život a postavení žen v době první republiky, kdy se ženy pozvolna stavěly v dosaženém vzdělání, v možnostech vykonávání zaměstnání i ve společenském životě na úroveň mužům.

Zámek Hořovice jako internační tábor italských válečných zajatců

Výstava v nově zpřístupněném prostoru severního křídla zámku připomíná málo známou historii z konce první světové války, kdy zámek několik měsíců sloužil jako tábor pro zajaté vojáky z italské fronty.

Cesta za pokladem v zámeckém parku Hořovice

Zábavná i naučná hra v parku pro děti v doprovodu rodičů.

Další tipy najdete na www.kudyznudy.cz. Krásné léto!